

**ESTUDI COMPARAT DE
LES OFICINES REGIONALS ESPANYOLES A
BRUSSEL·LES: CARACTERÍSTIQUES
FORMALS I AUTOPERCEPCIONS DELS SEUS
RESPONSABLES**

Autor: Guillem Ninyoles i Marco

Director: Javier Alcalde

PRA: Rosa Borges Bravo

Màster en Anàlisi Política

TFM Professional

19 de juny de 2017

RESUM

El present estudi té com a objecte realitzar una anàlisi de les oficines regionals espanyoles a Brussel·les, amb la finalitat de presentar una actualització dels aspectes formals d'aquestes i de formular una sèrie de recomanacions orientades a col·laborar a una millor eficiència en el desenvolupament de la seua activitat. Els mètodes emprats en la present recerca han estat la revisió de la literatura existent sobre el fenomen, l'anàlisi de la informació publicada als webs de les oficines, i el disseny d'un qüestionari que hem fet arribar als seus responsables mitjançant el qual apleguem les seues opinions al voltant de diverses qüestions. Entre els resultats obtinguts de la nostra anàlisi, hi destaca, quant als aspectes formals, la heterogeneïtat existent entre les oficines, tant pel que fa a la seua naturalesa administrativa com al nivell de recursos de què disposen, i en relació a les opinions dels seus responsables, hi destaca la demanda de regulació de les funcions de les oficines i un major grau de col·laboració i coordinació entre aquestes i altres organismes. Dedicuem un darrer apartat a presentar les recomanacions que, esperem, siguen d'especial interès als responsables de les oficines.

PARAULES CLAU: oficines regionals, Comunitats Autònomes, acció exterior, Unió Europea, regionalització

RESUMEN

El presente estudio tiene como objeto realizar un análisis de las oficinas regionales españolas en Bruselas, con el fin de presentar una actualización de los aspectos formales de estas y de formular una serie de recomendaciones orientadas a colaborar a una mejor eficiencia en el desarrollo de su actividad. Los métodos empleados en la presente investigación han sido la revisión de la literatura existente sobre el fenómeno, el análisis de la información publicada en las webs de las oficinas, y el diseño de un cuestionario que hemos distribuido entre sus responsables mediante el cual recogemos sus opiniones alrededor de varias cuestiones. Entre los resultados obtenidos de nuestro análisis, destaca, en cuanto a los aspectos formales, la heterogeneidad existente entre las oficinas, tanto en relación a su naturaleza administrativa como al nivel de recursos de que disponen, y respecto a las opiniones de sus responsables, destaca la demanda de regulación de las funciones de las oficinas y un mayor grado de colaboración y coordinación entre estas y otros organismos. Dedicamos un último apartado a presentar las recomendaciones que, esperamos, sean de especial interés a los responsables de las oficinas.

PALABRAS CLAVE: oficinas regionales, Comunidades Autónomas, acción exterior, Unión Europea, regionalización

ABSTRACT

The aim of this study is to analyse the Spanish regional offices in Brussels, in order to provide an update of their formal aspects and make a number of suggestions, the purpose of which is to improve the efficiency in the development of their activity. The methods used for this research have been a review of the literature on the matter, the analysis of the information published on the website of the offices and the design of a questionnaire that was put to the representatives and which compiles their views and opinions on various matters. Among the results obtained, it should be underlined, regarding formal aspects, the heterogeneity among offices, both in their administrative nature and resources available. Regarding the opinion of their representatives, there is a common demand for regulation of the roles of the offices, as well as more collaboration and better coordination between them and other institutions. Finally, the last section contains a number of suggestions that we hope are of interest to the representatives of the offices.

KEY WORDS: regional offices, Autonomous Communities, external actions, European Union, regionalisation

ÍNDEX

Resum

1. Introducció – pàg.4
 2. Estat de la qüestió – pàg.5
 3. Metodologia – pàg.9
 4. Anàlisi de dades – pàg.10
 - 4.1. Característiques formals de les oficines – pàg.10
 - 4.2. Autopercepcions dels responsables de les oficines – pàg.12
 - 4.3. Confirmació o refutació de les hipòtesis plantejades: 17
 5. Discussió – pàg.20
 6. Conclusions – pàg.22
 7. Reconeixements – pàg.25
 8. Bibliografia – pàg.25
- Annex I: Noms i abreviacions
- Annex II: Qüestionari
- Annex III: Taules de dades

1. INTRODUCCIÓ

En la present recerca realitzem un estudi de les oficines regionals espanyoles a Brussel·les, tot analitzant les seues característiques formals i les autopercepcions dels seus responsables sobre diversos aspectes al voltant d'aquestes. L'objectiu del nostre treball és doble: per una banda, presentar una actualització sobre l'estat de les oficines, i per l'altra, formular una sèrie de recomanacions generals i altres adreçades concretament als seus responsables, que considerem poden ser valuoses de cara a una millor eficiència en el desenvolupament de les activitats que porten a terme les oficines.

El motiu principal del nostre treball rau en la convicció de la necessitat d'estudiar la realitat de les oficines regionals espanyoles a la Unió Europea (UE, al llarg del treball), en el marc de la creixent importància que les regions hi juguen en la política comunitària, en un moment en què el grau de decisió política a nivell d'Estat nació necessita el complement d'altres institucions polítiques de caire subnacional. En aquest sentit, creiem que les oficines autonòmiques representen un canal de participació regional molt important en els afers europeus, com així ho demostra, entre d'altres coses, la quantitat de literatura generada sobre aquestes. El present treball, doncs, té la intenció de contribuir a un major coneixement sobre aquest fenomen que ajude a situar en l'agenda la necessitat de certes actuacions orientades a millorar el desenvolupament de la seua tasca.

La metodologia emprada per a la recerca es basa en la revisió de la literatura existent sobre el fenomen i de la informació publicada als webs de les diverses oficines, i en l'anàlisi de dades primàries que hem obtingut mitjançant el disseny d'un qüestionari que hem fet arribar als seus responsables.

Les preguntes a partir de les quals fonamentem el present treball són les següents:

1. Quines són les diferències quant a recursos i funcions entre les oficines regionals espanyoles a Brussel·les?
2. Què en pensen els responsables de les seues oficines?
3. Què pot contribuir a una millora en el desenvolupament de la tasca que aquestes realitzen?

El treball s'estructura de la següent manera: primer, presentem un estat de la qüestió que ajude a contextualitzar la recerca; en el següent apartat, exposem la metodologia que hem fet emprar; tot seguir, realitzem l'anàlisi de les dades obtingudes; en l'apartat següent, i en base a l'anàlisi realitzada, presentem la discussió dels resultats; i per últim, en les conclusions, realitzem una sèrie de recomanacions generals i altres adreçades als responsables de cada oficina.

Incidències

La idea primera del present informe consistia a realitzar una anàlisi exhaustiva de les tasques que porta a terme una d'aquestes oficines en concret¹, per tal de realitzar un informe tècnic que contribuís a assessorar-la en aquells aspectes en els què identificàrem marges de possible millora.

L'estratègia de recerca d'aquesta idea original s'estructurava en dos fases principals: una primera basada en la realització d'una entrevista en profunditat al seu responsable i a l'anàlisi de la documentació relativa a la tasca que aquesta oficina desenvolupa, i una segona fase basada en l'elaboració d'un qüestionari adreçat als responsables de tota la resta d'oficines regionals espanyoles per tal de poder realitzar una recerca més àmplia i aprofitar la informació aplegada per a que aquesta fora aprofitable pel conjunt de les oficines.

Tot i que l'oficina amb la qual establirem contacte per tal de realitzar la primera fase ens comunicà en un primer moment que accedia a la realització de dita entrevista en profunditat, finalment un canvi d'opinió per la seua part no ens va permetre seguir amb el pla establert, i sols contestà el qüestionari general adreçat a les altres, motiu pel qual hem hagut de modificar l'estructura descrita ací per tal d'ajustar-nos a aquesta limitació.

Així doncs, el present informe se centra en l'estudi del global de les oficines regionals espanyoles a Brussel·les, sense, però, haver pogut realitzar una anàlisi exhaustiva de cap d'aquestes en particular.

2. ESTAT DE LA QÜESTIÓ

La participació de les regions a Europa és un fenomen que ha atret l'atenció de nombrosos estudis d'ençà que el concepte d'Europa de les Regions va nàixer a la dècada de 1980. Aquest concepte dóna compte de la creixent importància que les regions europees han tingut en el procés d'integració a la UE, i engloba una sèrie de processos mitjançant els quals les regions deixen de ser una qüestió exclusiva dels estats per passar a desenvolupar un paper força important a la política comunitària. Tot i que durant una primera etapa la idea generà força entusiasme entre diversos sectors, allò cert és que en l'actualitat aquesta Europa de les Regions no s'ha materialitzat (Elias, 2008); lluny del que alguns autors sostenien, l'Europa centrada en els estats continua essent una realitat, i la importància que les regions tenen al si de la política europea no ha arribat a conformar allò que diversos autors anomenaren un "tercer nivell" de govern. No obstant això, i

¹ L'oficina valenciana.

malgrat que el concepte d'Europa de les Regions ha perdut pes en la seua capacitat d'agenda², cal subratllar que l'activitat de les regions a Brussel·les continua enfortint-se (Moore, 2008), participació de les quals ha evolucionat des d'una idea abstracta per centrar-se en objectius més pragmàtics; en contrast amb la retòrica simbòlica de l'Europa de les Regions, l'augment constant de l'acció directa d'aquestes a la UE se centraria en l'actualitat en l'oferiment de beneficis als usuaris finals (Moore, 2008).

Concretament, l'acció regional a Brussel·les pot esdevenir-se a dos nivells diferents: a nivell d'estat membre, on les regions pressionen les seues institucions nacionals internes amb la finalitat de promoure llurs interessos, i a nivell de la UE directament, on les regions intenten representar els seus interessos de forma independent del seu estat (Tatham, 2008). Concretament, tot i que en el segon nivell són diverses les estructures d'oportunitats que les regions disposen a l'hora d'influir en la política europea, en el present estudi ens centrarem en l'acció duta a terme per les oficines regionals a Brussel·les³.

Les oficines regionals són un fenomen que ha adquirit una importància creixent dins la política europea, en tant que s'han convertit en representants directes de les diverses regions de cada país al si de la UE. Aquest procés ha anat en paral·lel al d'augment de l'interès acadèmic sobre el fenomen, que ha generat una quantiosa literatura des de la creació de les primeres oficines durant la dècada de 1980. Aquest fenomen, però, és molt divers, doncs no totes les oficines comparteixen el mateix nivell de recursos ni tenen els mateixos objectius: es tracta d'una realitat força complexa. Al respecte, en la seua recerca, Tatham aporta llum sobre la diversitat tant de recursos com d'objectius existents entre oficines regionals dels diversos països europeus; fins i tot, segons l'autor, no totes estarien jugant al mateix joc (2008). Per la seua banda, Marks (2010) situa les oficines al món de la política subterrània de governança multinivell, aquella que es troba a sota i més enllà dels tractats de la UE. També Marks apunta a la diversitat entre oficines: aquestes són en llur opinió tan diverses com les regions; mentre que en els sistemes federals i federalitzants (Alemanya, Àustria, Bèlgica i Espanya) la representació a Brussel·les estaria dominada pels governs regionals, tot disposant d'oficines fortes i actives, als països amb un nivell regional més feble (França, Regne Unit), en el qual l'acció de les regions és menor, les oficines serien menys actives.

² Això no significa, però, que l'interès pel paper de les regions a Europa haja minvat en el món acadèmic. El recent premi atorgat a Tatham pel seu treball *With, Without or Against the State? How European Regions Play the Brussels Game* el darrer 13 de juny per part de la Facultat de Ciències Socials de la Universitat de Bergen, n'és un bon exemple de la importància del tema.

³ Les altres són el Consell de Ministres, la Comissió Europea, el Parlament Europeu, el Comitè de les Regions, i les xarxes i associacions europees (Tatham, 2008).

En el context espanyol, l'activitat de les regions ha atret l'atenció de diversos autors que han estudiat el fenomen de la participació de les Comunitats Autònomes (CA, d'ara endavant) a la UE. Al seu treball, De la Fuente (2005) identifica dues vessants d'aquesta participació: una directa o externa, referida a la inclusió de representants de les CA o d'experts en la delegació espanyola encarregada de debatre davant els diversos organismes comunitaris sobre temes que incideixen en competències autonòmiques, i una dimensió interna, que s'hi relaciona amb els procediments de cooperació per a fer efectiva la participació de les CA en dues fases, en la de definició de la posició espanyola en els processos d'adopció de decisions per les institucions europees (fase ascendent del procés comunitari), i en la fase d'aplicació en Espanya del Dret comunitari i del contingut de les polítiques comunitàries (fase descendent). D'aquesta manera, les CA no es limitarien a participar en els assumptes comunitaris en la seua vessant interna, sinó que ho intentarien mitjançant l'externa; amb tot, aquesta participació es veuria subjecta a limitacions que la Constitució efectua en favor de l'Estat gràcies al seu article 149.13, que atorga a aquestes competències exclusives en matèria de relacions internacionals

Entre les funcions que desenvolupen les oficines regionals d'Espanya, Salinas (2009) hi assenyala la recollida i la difusió d'informació, l'assistència i suport administratiu i tècnic i la promoció dels interessos autonòmics. A més, identifica diversos mecanismes de coordinació de les oficines, com ara la col·laboració amb la Representació Permanent d'Espanya Davant la Unió Europea (REPER, a partir d'ara) i la col·laboració entre les pròpies oficines autonòmiques.

Cienfuegos, al seu torn, considera que a més d'aquestes funcions, les oficines realitzen també l'exercici de pressió per a la promoció dels interessos autonòmics al si de les Comunitats Europees i per al reconeixement de la seua identitat pròpia. Amb tot, encara que atorga a les oficines una dimensió política important, hi subratlla que aquestes no són ambaixades, doncs el Tribunal de Justícia no deixa que les oficines exercisquen funcions essencials d'una representació diplomàtica.

Per la seua banda, Nouvilas (2012) considera que aquestes s'encaminarien en la seua majoria a mantenir un diàleg constant amb els múltiples actors institucionals per a diversos temes, esdevenint actors essencials i fonamentals per a la funció de transferència i intercanvi de documentació que procedeixen de les institucions europees. A més, l'autor considera que les oficines espanyoles es troben en el grup de les més fortes atenent a llur despesa mitjana.

Fet i fet, el fenomen de les oficines regionals ha generat una profusa literatura acadèmica a nivell europeu i espanyol que s'encarregà, en un principi, de descriure els processos que ajudaren a la seua creació, i més endavant, a analitzar quin és el seu paper a la cruïlla comunitària i quina ha estat la seua evolució. La majoria de les recerques ací referenciades s'emmarquen en l'àmbit de la ciència política, tot i que alguns podem considerar-los més propers al de les ciències jurídiques, degut a l'interès que suscita el fenomen de les oficines regionals en un sector dels acadèmics del Dret. Per un altre costat, les tècniques predominants en els estudis revisats al llarg d'aquesta secció són, per una banda, l'anàlisi de la literatura disponible i de documents, i, per l'altra, la realització d'entrevistes o enquestes. En el cas espanyol, el nombre de recerques que fan servir tècniques quantitatives és reduït, doncs la majoria fan emprar tècniques qualitatives. És per això que, tot i que creiem que les conclusions dels articles repassats són força valuoses i que necessàriament s'han de tenir en compte de cara a elaborar posteriors recerques sobre el fenomen a estudiar, és interessant plantejar la necessitat de produir noves dades, raó per la qual en la nostra recerca hem distribuït un qüestionari als responsables de les oficines que ens ha permès recopilar informació nova al voltant d'aquestes. Amb la present recerca, doncs, volem contribuir a un major coneixement de les oficines regionals espanyoles, en base a la convicció que aquestes desenvolupem una tasca molt important en el procés d'integració comunitària i a l'hora de complementar l'acció del Govern Central en els afers exteriors europeus.

Com hem avançat en la introducció, el present treball vol aportar informació concreta sobre quines són les diferències actuals quant a recursos i funcions entre les oficines regionals espanyoles, sobre què en pensem d'aquestes els seus responsables, i sobre quines mesures poden contribuir a una millora en el desenvolupament de les tasques que aquestes realitzen. Quant al primer aspecte, plantegem les següents hipòtesis:

1. Que les funcions de les oficines regionals dependran del nivell de recursos (nombre de persones i pressupost) amb que compta cadascuna.
2. Que els objectius d'aquestes seran divergents, depenent de cada Comunitat Autònoma: algunes orientaran la seua acció principal a representar els interessos de la seua Comunitat Autònoma, mentre que d'altres seran meres administradores de recursos i/o intermediàries autonòmiques entre la seua Comunitat Autònoma i Brussel·les, amb un caràcter eminentment tècnic i/o administratiu. Les CA corresponents a les nacionalitats històriques amb més tradició de reivindicació autonomista es trobaran en aquest primer grup.

3. METODOLOGIA

Per a la realització del present treball fem servir el mètode comparatiu per tal d'estudiar i comparar les característiques més rellevants del fenomen a estudiar. Les fonts de dades que fem servir en la nostra recerca són tant secundàries com primàries: d'una banda, revisem la literatura disponible sobre les oficines a nivell europeu i espanyol, així com també la informació que cada oficina publica als seus webs respecte a llur vessant tècnica; d'altra banda, hem dissenyat un qüestionari que hem distribuït entre els responsables de les oficines per tal de recollir informació sobre aspectes no només formals i tècnics d'aquestes, sinó també sobre llurs autopercepcions quant a diversos aspectes relacionats, principalment, amb la tasca que realitzen les oficines. D'aquesta manera, realitzem un estudi de n petita, atès el nombre limitat de casos que componen la mostra: ja que el qüestionari està dirigit a un càrrec determinat de cada oficina (els responsables), i que hi ha una per cada CA, l'univers el formaran els 17 responsables de cadascuna. La mostra la constitueix les 16⁴ oficines que han col·laborat en la recerca.

El qüestionari ha estat dissenyat i lliurat mitjançant el programa Google Docs Formularis, el qual genera una base de dades amb les respostes que, posteriorment i en el mateix programa, traduïm a una fulla de càlcul Excel. L'anàlisi estadística la realitzarem a través del software STATA. Aquesta anàlisi de dades serà de caire descriptiu en alguns casos, i explicatiu en altres.

L'anàlisi de les dades recollides serà descriptiva en alguns casos i explicativa en altres, depenent de la naturalesa de la informació a analitzar.

Per a confirmar o refutar les hipòtesis plantejades, utilitzem diverses tècniques:

- Hipòtesi 1: *Les funcions de les oficines regionals dependran del nivell de recursos (nombre de persones i pressupost) amb que compta cadascuna.*

L'anàlisi consisteix en interpretar la relació entre la variable funcions (pregunta 11 del qüestionari⁵), de caire qualitatiu, i les variables recursos personals i econòmics (preguntes 7 i 29), de caire numèric. Per a establir la relació entre les variables 2 i 3, realitzem una correlació r de Pearson. Posteriorment, posem en relació el resultat d'aquesta correlació amb la variable primera.

⁴ Tot i que ens posarem en contacte amb totes les oficines, la de Castella i Lleó és l'única que no ha col·laborat en la present recerca.

⁵ Veure l'Annex II.

- Hipòtesi 2: *Els objectius d'aquestes seran divergents, depenent de cada Comunitat Autònoma: algunes orientaran la seua acció principal a representar els interessos de la seua Comunitat Autònoma, mentre que d'altres seran meres administradores de recursos i/o intermediàries autonòmiques entre la seua Comunitat Autònoma i Brussel·les, amb un caràcter eminentment tècnic i/o administratiu. Les CA corresponents a les nacionalitats històriques amb més tradició de reivindicació autonomista es trobaran en aquest primer grup.*

En aquest cas, l'anàlisi serà univariable i descriptiu, en tant que ens interessa estudiar el comportament d'una variable descriptiva (no numèrica) de manera individual (pregunta 14 del qüestionari).

4. ANÀLISI DE DADES

En la present secció realitzem una anàlisi de les dades obtingudes a partir de la lectura de la literatura disponible, de la informació publicada als webs de les diverses oficines i de la informació aplegada a través del qüestionar⁶. En un primer punt mostrem les característiques formals de les oficines (règim jurídics, adscripció administrativa i nivell de recursos), en el següent passem a analitzar les opinions dels seus responsables, i dediquem un tercer punt a refutar o confirmar les hipòtesis plantejades en l'estat de la qüestió. L'anàlisi de dades dels dos primers punts serà eminentment descriptiu, i explicatiu quant a les dades orientades a confirmar o refutar les hipòtesis.

4.1. Característiques formals de les oficines

Actualment, totes les CA disposen d'una oficina regional que les representa de manera oficial a Brussel·les. Des de la creació de les dues primeres l'any 1986, les de Catalunya i el País Basc, el nombre d'aquestes s'ha incrementat (tot i que amb alguna interrupció) fins arribar a diset en l'actualitat. Existeixen bàsicament dos tipus d'oficines (8 d'aquestes prenen el nom de delegacions)⁷ en relació a llur règim jurídic: 13 oficines depenen de l'Administració de cada Comunitat, mentre que les 4 restants mantenen formes jurídiques que combinen la presència del Govern Autonòmic amb la d'altres institucions de promoció econòmica o cultural de caràcter públic o privat. Per un altre costat, com veiem a la taula I, l'adscripció administrativa de les oficines és heterogènia.; les d'Andalusia, Aragó, Astúries, Castella La Manxa, Castella i Lleó, Euskadi, Extremadura, Galícia, La Rioja, Madrid, Múrcia i València s'adscriuen als Departaments de Presidència de llur Govern Autonòmic, la de les Illes Balears al Departament de Vicepresidència, i les oficines de Cantàbria, Illes Canàries i Navarra, estan adscrites a la Conselleria d'Economia.

⁶ Per a consultar detalls sobre el qüestionari, veure l'Annex II, i per a consultar totes les dades recollides i analitzades al present apartat, veure les taules de l'Annex III.

⁷ Veure la relació completa de noms a l'Annex I.

Aquesta diferència quant a naturaleses administratives es deu, principalment, al fet que les CA cercaven objectius diferents amb la creació de les seues oficines regionals., de manera que llur adscripció depenia de les funcions a què estaven destinades. Si bé totes compartien l'objectiu principal de representació, aquest és un concepte molt difús i pot traduir-se en actuacions ben diferents.

TAULA I: ADSCRIPCIÓ ADMINISTRATIVA

Adscripció de l'oficina	N	%
Departament de Presidència de la CA	12	71
Conselleria d'Economia de la CA	4	23
Departament de Presidència de la CA	1	6
TOTAL	17	100

Font: elaboració pròpia

Tal com diversos autors han apuntat en llurs recerques (Nouvelas, 2012), les oficines espanyoles són també força heterogènies en termes de recursos i materials. El nombre de treballadors amb què compten varia entre 2 i 15, tot i que la majoria (10 de les oficines) no disposen de més de 5. Dels 75 treballadors/res que componen el total de personal de les oficines, 54 són dones, és a dir, quasi dos terços del global, una dada molt rellevant que apunta a un nivell elevat de feminització del personal. D'altra banda, 7 de les oficines compten amb becaris/es (nombre dels quals fluctua constantment atès el caràcter temporal d'aquesta ocupació, sense, però, grans variacions), però cap en té més de 3 de manera simultània.

Pel que fa als recursos econòmics, no podem establir una comparació fiable entre oficines, doncs no disposem d'informació suficient al respecte, ja que sols hem pogut aplegar dades de 6 de les oficines; amb tot, entre aquestes existeixen moltes diferències quant a pressupost, des dels 21.000 € amb què compta l'oficina de Castella La Manxa fins als 815.000€ dels què disposa la de Galícia, raó per la qual creiem que, a falta de major informació que ens ajude a confirmar-ho, les diferències quant a pressupost serien un altre tret destacable.

En resum, aquestes dades demostrarien que el conjunt de les oficines regionals és molt divers, doncs disposen de naturalesa jurídica i nivells de recursos força diferenciats en molts casos, la qual cosa fa difícil considerar que les oficines regionals espanyoles a Brussel·les siguin un sol fenomen. Més endavant tornarem a aquesta idea.

4.2. Autopercepcions dels responsables de les oficines

Entrant ja en el terreny de les opinions dels responsables de les oficines, considerem adient conèixer, en relació a allò descrit unes línies amunt, quina és la seua opinió respecte als recursos de què disposen llurs oficines; concretament, si pensen que aquests són suficients o bé insuficients. Pel que fa als recursos personals, 8 dels responsables consideren que el nombre de persones amb què compta la seua oficina és insuficient, front als 3 que creuen que aquests són suficients i 5 més que no han contestat a la pregunta. Ben diferents són les seues opinions al voltant dels recursos generals, doncs la xifra dels qui pensen que aquests són suficients augmenta fins als 11, dada que sembla indicar que el grau de satisfacció amb els recursos materials dels quals disposen per tal de realitzar llurs funcions és notable o, almenys, així ho expressen.

TAULA II: RECURSOS DISPONIBLES

Consideren que el nombre de recursos dels quals disposa l'oficina és:					
<i>Personal</i>		Suficient	Insuficient	NS/NC	TOTAL
	N	3	8	5	16
	%	18'7	50	31'3	100
<i>Recursos generals</i>		Suficients	Insuficients	NS/NC	TOTAL
	N	11	3	2	16
	%	68'8	18'8	12'4	100

Font: elaboració pròpia

Quant a les funcions que les oficines realitzen, Salinas (2009) agrupa aquestes en tres categories principals: 1) Recollida i difusió d'informació: tasca primera de les oficines, i premissa sota les quals es desenvolupa l'exercici de totes les altres àrees que aquestes porten a terme, essent la destinatària d'aquesta informació (emanada de les institucions i òrgans de la UE) l'administració autonòmica; 2) Assistència i suport administratiu i tècnic: funció que té destinataris diversos, com ara municipis o empresaris, però destinatària de la qual és principalment la seua administració autonòmica; i 3) Promoció dels interessos autonòmics: funció que va des de la de caràcter comercial i cultural fins a l'expressió de la identitat pròpia de la Comunitat Autònoma, i que es pot desenvolupar des de molt diversos mitjans. Segons Salinas, una de les seues manifestacions més significatives és la de davant la *lobby* davant la UE.

Pel que fa a les opinions dels responsables sobre quina és la principal funció que porta a terme la seua oficina, com veiem a la taula III, 5 d'aquestes prioritzen la funció d'assistència i suport administratiu i tècnic, altres 3 la de promoció dels interessos autonòmics, i altres 4 la recollida i difusió d'informació. Els responsables de les 4 oficines

restants han optat per no triar cap, tot puntualitzant que no consideren que cap funció tinga més pes sobre les altres dues, fet que, al nostre entendre, pot relacionar-se, entre altres coses, amb la voluntat d'oferir una certa neutralitat discursiva. Des d'una perspectiva més general, 15 dels responsables consideren que la tasca general a la que es dedica la seua oficina és més tècnica/administrativa que no pas política.

TAULA III: FUNCIO PRINCIPAL QUE DESENVOLUPEN LES OFICINES

Funció principal	N	%
Assistència i suport administratiu i tècnic	5	31'3
Promoció dels interessos autonòmics	3	18'7
Recollida i difusió d'informació	4	25
Altres	4	25
TOTAL	16	100

Font: elaboració pròpia

Hi ha també una majoria de responsables, 14, que considera que aquestes funcions haurien d'estar regulades jurídicament. Cal dir que la manca de regulació d'aquestes no és un fenomen espanyol, sinó que és extensible a la resta d'oficines arreu la UE.

Per un altre costat, la majoria de responsables, el 81'3%, consideren que la tasca que realitza la seua oficina està molt o bastant reconeguda per part del seu govern autonòmic, i només un cas considera que aquesta tasca ho està poc. En ser preguntats pel reconeixement per part de l'Administració Central, les opinions canvien força: 7 casos consideren que la seua tasca està poc reconeguda, 5 bastant reconeguda, i només 1 molt reconeguda, i un altre que considera que aquesta està poc reconeguda. Pel que fa al reconeixement respecte dels governs autonòmics, aquestes dades s'entenen perfectament si tenim en compte que les oficines són representants de llurs CA. El percentatge considerable de responsables que consideren que aquest reconeixement és força menor quan es tracta de l'Administració Central podria entendre's com una manca de coordinació i/o comunicació entre aquests dos nivells de governança.

TAULA IV: RECONeixEMENT DE LA TASCA QUE REALITZA L'OFICINA PER PART DEL GOVERN DE LA CA A LA QUÈ REPRESENTA I DE L'ADMINISTRACIO CENTRAL

		Considera que la tasca que realitza l'oficina està:					
		Molt recone- guda	Bastant recone- guda	Poc recone- guda	Gens recone- guda	NS/NC	TOTAL
<i>Per part del seu Govern Autonòmic</i>	N	4	9	1	-	2	16
	%	25	56'3	6'3	-	12'4	100
<i>Per part de l'Administra- ció Central</i>	N	1	5	7	1	2	16
	%	6'3	31'3	43'7	6'3	12'4	100

Font: elaboració pròpia

Pel que fa al coneixement que tenen els ciutadans respecte del treball que realitzen les oficines, 9 casos consideren que aquest grau és baix, i 5 que la tasca que les oficines realitzen és bastant coneguda per part d'aquests. Que la majoria de responsables afirmen que els ciutadans tenen poc o cap coneixement sobre la tasca que realitzen les oficines és també una dada rellevant, que ens revela la poca informació que existeix o que arriba als ciutadans sobre diversos organismes públics, en aquest cas, les oficines regionals a Brussel·les, i més tenint en compte els baixos índex de coneixement general que hi ha entre la ciutadania europea en general, i espanyola en particular, sobre els afers europeus.

TAULA V: CONEIXEMENT DE LA TASCA QUE REALITZA L'OFICINA
PER PART DELS CIUTADANS

Considera que la tasca que realitza l'oficina és:	N	%
Molt coneguda per part dels ciutadans	-	-
Bastant coneguda per part dels ciutadans	5	31'3
Poc coneguda per part dels ciutadans	9	56'3
Gens coneguda per part dels ciutadans	-	-
NS/NC	2	12'4
TOTAL	16	100

Font: elaboració pròpia

Un altre aspecte a tenir en compte és el que concerneix a la coordinació i la col·laboració entre les oficines i altres organismes. Diversos autors (Cienfuegos, 2000; Salinas, 2009) han subratllat la importància que rep el diàleg entre les diverses oficines i entre aquestes i la REPER per tal que les oficines realitzen la seua tasca de la millor manera possible, i també a l'hora d'assolir uns objectius que siguin beneficiosos per a totes les parts i que difícilment podrien aconseguir per separat. Aquestes relacions poden establir-se a dos nivells principals diferents:

1. Entre les oficines de les CA. Les relacions entre les oficines de les diverses CA “començaren espontàniament per afrontar els problemes d'assentament a Brussel·les (règim fiscal de les oficines, règim laboral dels seus empleats) i la manera d'actuar i contactar amb les institucions, els càrrecs i els funcionaris comunitaris” (Cienfuegos, 2000: 80). A tals efectes, el 23 de juliol de 2002 es creà el programa d'acció semestral Col·laboració entre les Oficines Regionals Espanyoles (CORE, d'ara endavant), amb la finalitat de compartir informació i actuar de manera coordinada front a les autoritats comunitàries, i té un caràcter voluntari.

2. Amb la REPER. Tot i que en un principi la col·laboració entre les oficines i la REPER no va ser fluida, entre d'altres coses, per les reticències que l'Administració

General de l'Estat tenia vers aquestes (Salinas, 2009), després d'una evolució d'aquestes relacions, amb els Acords adoptats per la Conferència per a Assumptes Relacionats amb la Unió Europea (CARCE) el 9 de desembre de 2004, es creà la Conselleria per a Assumptes Autònoms de la REPER d'Espanya a la UE, que compta amb un Conseller i un Conseller coordinador, i que va suposar que per primer cop s'inclogueren a la REPER representants autonòmics. Els consellers autonòmics organitzen, així, trobades entre les oficines amb els consellers de la REPER i junt amb el Representant Permanent i el Representant Permanent adjunt, amb la finalitat de rebre i transmetre informació de les reunions de les formacions del Consell.

Tot preguntant als responsables sobre com creuen que hauria de ser la coordinació i la col·laboració entre la seua oficina i la resta d'organismes, hem afegit també la relació amb respecte del seu govern autonòmic i de l'administració central, categories un xic més generals. El nombre de responsables que consideren que la relació entre la seua oficina i el seu govern autonòmic i entre aquesta i l'administració central és molt semblant tant per part dels qui creuen que hauria de ser major, com entre els qui creuen que hauria de ser igual. D'altra banda, els qui creuen que aquesta coordinació i col·laboració hauria de ser major entre la seua oficina i les altres, i entre aquesta i la REPER, és menor. Per un altre costat, cap responsable ha contestat que la relació entre la seua oficina i la resta d'organismes hauria de ser menor. En general, es posa de manifest que el nivell de coordinació i col·laboració entre les oficines i els altres organismes és millorable, la qual cosa s'hi relaciona, en part, al fet que les oficines són entitats heterogènies, no regulades jurídicament, i sense mecanismes de col·laboració i coordinació sòlids, doncs romanen en un espai en què no queda del tot clar llur estatus.

TAULA VI: COORDINACIÓ I COL·LABORACIÓ ENTRE L'OFICINA I LES ALTRES OFICINES AUTONÒMIQUES, EL GOVERN DE LA SEUA CA, L'ADMINISTRACIÓ CENTRAL I LA REPER

Considera que la coordinació i col·laboració de la seua oficina hauria de ser						
		Major	Igual	Menor	NS/NC	TOTAL
Amb la resta d'oficines	N	2	14	-	-	16
	%	12'5	87'5	-	-	100
Amb el Govern de la seua CA	N	8	7	-	1	16
	%	50	43'7	-	6'3	100
Amb l'Administració Central	N	8	8	-	-	16
	%	50	50	-	-	100
Amb la REPER	N	5	11	-	-	16
	%	31'3	68'7	-	-	100

Font: elaboració pròpia

Per últim, els responsables són optimistes quant al futur de llurs oficines: com veiem a la taula VI, 9 responsables consideren que les funcions i/o recursos de la la seua oficina es mantindran com fins el moment en els proper cinc anys, mentre que 7 creuen que aquestes augmentaran. No hi ha cap cas que pense que aquestes funcions/i o recursos disminuiran en el futur, ni tampoc que la seua oficina acabe tancant-se. Atestes aquestes dades, sembla que els responsables de les oficines regionals consideren aquestes un fenomen establert i consolidat. Així doncs, sí bé l'any 2011 l'oficina de Castella La-Manxa es va tancar a través d'un decret del govern autonòmic (reiniciant llur activitat el 2014, gràcies a un acord subscrit amb el Ministeri d'Assumptes Exteriors i Cooperació de l'any 2013), l'amenaça de tancament d'oficines com a conseqüència de la crisi pareix lluny de les perspectives dels seus responsables.

TAULA VII: FUTUR DE L'OFICINA

Considera que l'escenari més probable en els propers 5 anys és:	N	%
Que augmente les seues funcions i/o recursos	7	43'7
Que es mantinga com en l'actualitat	9	58'3
Que disminuïsquen les seues funcions i/o recursos	-	-
Que tanque	-	-
NS/NC	-	-
TOTAL	16	100

Font: elaboració pròpia

4.3. Confirmació o refutació de les hipòtesis plantejades

- Hipòtesi 1: *Les funcions de les oficines/delegacions dependran del nivell de recursos (nombre de persones i pressupost) amb que compta cadascuna.*

TAULA VIII: NIVELL DE RECURSOS I FUNCIONS

Oficina	Personal	Presupost	Funció principal
Andalusia	5	-	Assistència i suport administratiu i tècnic
Aragó	2	-	Assistència i suport administratiu i tècnic
Astúries	2	-	Assistència i suport administratiu i tècnic
Balears	2	198.452€	Recollida i difusió d'informació
Canàries	10	225.000€	Recollida i difusió d'informació
Cantàbria	3	320.000€	Recollida i difusió d'informació
Castella	2	21.000€	Assistència i suport administratiu i tècnic
La Manxa			
Catalunta	15	-	Promoció dels interessos autonòmics
Euskadi	9	-	Promoció dels interessos autonòmics
Extremadura	7	-	Recollida i difusió d'informació
Galícia	4	815.000€	Promoció dels interessos autonòmics
La Rioja	2	-	Assistència i suport administratiu i tècnic
Madrid	2	-	-
Múrica	3	-	-
Navarra	2	-	-
València	5	737.500€	-

Font: elaboració pròpia

Quant a la primera hipòtesi plantejada a l'inici del treball, el primer que hem de dir és que, atès que no disposem de tota la informació desitjada pel que fa als recursos econòmics de les oficines, per testar aquesta hipòtesi ens veurem limitats a l'hora de refutar-la o confirmar-la amb un nivell òptim de validesa. Amb tot, una primera dada que ens interessa en aquest punt és que, amb un índex de correlació del 0'1161 (veure taula 14 de l'annex III), no podem afirmar que pugui establir-se una clara relació entre els nivells de recursos de personal i econòmics, la qual cosa no ens permet afirmar que les oficines que compten amb major personal siguin també les que compten amb més pressupost. Una segona observació que hem de fer a partir de les dades mostrades a la taula 15 de l'annex III, és que ni el nivell de recursos de personal ni l'econòmic és relaciona amb les funcions de les oficines. Les dades de què disposem no ens permeten, doncs, confirmar la primera hipòtesi plantejada, si bé subratllem que una refutació adient sols es podria realitzar amb un volum d'informació del qual nosaltres no disposem.

TAULA IX: NIVELL DE RECURSOS I FUNIIONS DE LES NACIONALITATS HISTÒRIQUES
AMB MÉS TRADICIÓ DE REIVINDICACIÓ AUTONOMISTA

Oficina	Personal	Presupost	Funció principal
Catalunya	15	-	Promoció dels interessos autonòmics
Euskadi	9	-	Promoció dels interessos autonòmics
Galícia	4	815.000€	Promoció dels interessos autonòmics

Font: elaboració pròpia

- Hipòtesi 2: *Els objectius de les oficines seran divergents, depenent de cada Comunitat Autònoma: algunes orientaran la seua acció principal a representar els interessos de la seua Comunitat Autònoma, mentre que d'altres seran meres administradores de recursos i/o intermediàries autonòmiques entre la seua Comunitat Autònoma i Brussel·les. Les CA corresponents a les nacionalitats històriques amb més tradició de reivindicació autonomista es trobaran en aquest primer grup.*

Per entendre millor com es relacionen les funcions de les oficines amb alguna característica especial, haurem de fixar-nos en un altre aspecte. En relació a la segona hipòtesi plantejada, les oficines responsables dels quals han prioritzat la promoció dels interessos autonòmics a les altres dues funcions són les de Catalunya, Euskadi i Galícia, precisament tres de les CA corresponents a algunes de les anomenades nacionalitats històriques; en concret, aquelles amb una major tradició de reivindicació autonomista. Complementant aquesta dada, a la pregunta de quin és l'objectiu principal de llur oficina, el responsable de l'oficina catalana va contestar un altre cop la promoció dels interessos autonòmics, el de la basca, la representació de la Comunitat i la defensa de llurs interessos, i el de la gallega, la defensa dels interessos gallecs. Aquestes opinions contrasten amb les d'altres responsables que emfatitzen el caràcter més tècnic i assistencial de llurs oficines, com seria el cas de, per exemple, el responsable de l'oficina de La Rioja, que prioritza la funció d'assistència i suport administratiu i tècnic, i considera alhora que l'objectiu principal de llur oficina és, reiterant la primera opinió, la d'assistir al seu govern autonòmic, o la dels responsables de les oficines d'Aragó i Astúries, que prioritzen la mateixa funció, al mateix temps que consideren que el suport institucional i a d'altres agents autonòmics és el seu objectiu principal. Finalment, en un tercer grup, format pels responsables de les oficines de Canàries i València, si bé el primer considera que la tasca principal de la seua oficina és la de recollida i difusió d'informació, i el de la valenciana no es decanta per cap de les tres, ambdós responsables consideren que el principal objectiu de les seues oficines és defensar els interessos de la seua Comunitat Autònoma. Cal, però, matisar aquestes dades amb unes altres respecte a quina tasca general consideren els

responsables que es dediquen les seues oficines, doncs els diset han contestat que llurs oficines realitzen una tasca més tècnica/administrativa que no pas política, de manera que sembla haver-hi unanimitat en no presentar les oficines com a entitats eminentment polítiques.

Al respecte d'aquesta informació cal dir que, en efecte, és tracta només d'opinions, amb totes les limitacions que suposa no poder realitzar una anàlisi discursiva acurada dins d'una recerca més ampla connectada amb un estudi exhaustiu sobre les trajectòries de cada oficina. Amb tot, en el terreny en el quals ens movem, el de les autopercepcions, sembla significatiu que siguen els responsables de les oficines catalana, basca i gallega aquells que subratllen el caràcter més vinculat a la promoció dels interessos autonòmics, si, tot tenint en compte les característiques d'aquesta funció, posem en relació aquesta dada amb diversos factors. Primer, al fet que les tres CA disposen d'una llengua i cultura pròpies, governs de les quals, en alguns casos amb més intensitat que en altres, han mostrat força interès en defensar i promocionar. Aquest fet pot relacionar-se amb una de les característiques principals que Salinas atribueix a aquesta funció de promoció dels interessos autonòmics: la de mecanisme d'expressió de la identitat pròpia. Relacionat amb aquest primer factor, un segon té a veure amb el fet que les oficines basca i catalana foren les primeres en iniciar llur activitat; al respecte, Salinas recorda que "l'apertura d'aquestes delegacions tenia en aquesta primera fase una càrrega identitària molt significativa, és a dir que les Comunitats Autònomes se separaven conscientment de l'Estat i semblaven pretendre presentar-se directament en l'escena europea" (2009, 96). Per últim, un tercer factor s'hi relaciona amb el fet que aquestes són tres de les oficines que semblen comptar amb més recursos: si bé aquesta observació ha de mantenir-se en el terreny de la hipòtesi, doncs no tenim dades sobre el pressupost de les oficines de Catalunya i Euskadi, la de Galícia disposa del major pressupost entre les 6 de les quals tenim informació al respecte, i totes tres tenen un nombre de personal per damunt de la mitjana, el qual pot significar un interès considerable per part dels seus respectius governs autonòmics per dotar llurs oficines de recursos suficients per exercir una tasca important. Comptat i debatut, aquestes observacions ens fan encaminar-nos a la consideració que, amb les degudes precaucions, hi ha un petit grup d'oficines amb caràcter de promoció autonòmic, mentre que altres esdevindrien entitats de caràcter eminentment administratiu i tècnic. El que sí que podem afirmar, però, és que a nivell discursiu les opinions dels responsables de les oficines de les CA històriques coincideixen amb la teoria que atribueix unes característiques específiques a llurs oficines.

Amb tot, és interessant en aquest punt fixar-nos en una altra dada interessant que matisa el que acabem de veure. Llevat d'un cas (el de l'oficina gallega), tots els responsables de les oficines consideren que les seues funcions haurien d'estar regulades jurídicament (Veure taula 9 de l'Annex III). Aquesta és una dada que no manca de rellevància, atès que caldria tenir molta cura a l'hora d'afirmar que no totes les oficines estarien jugant al mateix joc (Tatham, 2008). Sí bé és cert que, com acabem de veure, la importància que els responsables atorguen a cadascuna de les funcions que aquestes desenvolupen depèn de cada cas, aquesta dada demostra que no hi ha un interès general en mantenir una manca de regulació de les seues funcions, absència que, d'altra banda, permetria a les oficines un marge de flexibilitat suficient per tenir projectes i seguir objectius diferents, doncs, a primera vista, sembla contradictori que algú que vol actuar amb un ampli marge d'independència vulga que les seues funcions siguen regulades per un cos que les harmonitze amb les de la resta d'oficines. Al contrari, sembla que tot i la diversitat d'opinions, funcions i objectius, els responsables es mourien dins d'un cert consens sobre uns determinats límits que estableixen allò que fan o deurien de fer les oficines.

5. DISCUSSIÓ

Un cop presentats en l'anterior apartat els resultats de l'anàlisi de dades, és moment de veure com aquests responen a les preguntes que formulàvem a l'inici de la recerca.

Un dels resultats més importants de la nostra recerca reforça allò que tants autors han subratllat en múltiples recerques, algunes de les quals hem esmentat a l'inici del treball: la gran diversitat existent entre les oficines regionals a Brussel·les (en el nostre cas, en concret, les espanyoles). En efecte, una conclusió primera a què ens condueix la informació analitzada és que aquestes oficines representen un fenomen força heterogeni; les diferències tan marcades entre algunes de les oficines, quant a naturalesa jurídica, nivell de recursos o fins i tot pel que fa a algunes de les opinions dels seus responsables, apunten a la idea que cada tipus d'oficina representa una realitat diferenciada de les altres. No és la nostra intenció en aquest treball presentar una tipologia que classifiqui les oficines segons llur naturalesa, recursos i objectius, però sí que cal posar en relleu el fet que un grup d'aquestes, format per les oficines catalana, basca i gallega, semblen compartir unes característiques que les diferencien substancialment de la resta. A la llum dels resultats, podem dir que no sols existeixen força diferències entre les oficines segons aquestes siguen d'un país o d'un altre, sinó que la diversitat és força gran entre les oficines d'un mateix país; almenys, així ho és en el cas espanyol. Fora interessant, al nostre parer, plantejar la

possibilitat d'establir una tipologia d'oficines regionals basada estrictament en les capacitats i objectius d'aquestes, al marge del país al què pertanyen, doncs tot sembla indicar que les similituds i diferències que s'estableixen entre aquestes no depenen tant de si pertanyen o no al mateix estat, com de quins són els objectius de la regió a la que representen. Amb tot, aquestes consideracions han de prendre's amb la cautela que les limitacions del present estudi reclama.

D'altra banda, com ja em vist, les opinions dels responsables de les oficines són semblants en relació a diversos aspectes, sobretot pel que fa a la necessitat de regulació de les funcions que aquestes desenvolupen. Aquest és un dels resultats més sorprenents, atesa la gran heterogeneïtat que caracteritza les oficines, el qual, com en l'anterior apartat hem vist, evidencia un cert consens entre els responsables de les oficines sobre la necessitat d'establir un màxim i un mínim quant a allò que aquestes haurien de fer. Al nostre parer, aquest fet posaria de manifest, entre altres coses, el què altres autors han assenyalat: la impossibilitat que les oficines realitzen tasques de diplomàcia i, pel que sembla, que els seus propis responsables consideren aquesta probabilitat.

També hi ha un nivell de convergència notable en les actituds dels responsables al voltant d'altres aspectes, com ara la demanda d'una major coordinació i col·laboració entre les oficines i altres organismes, la creença que la tasca que aquestes realitzen està poc reconeguda per part de l'Administració Central, i pel que fa a la consideració que aquesta tasca és poc coneguda per part dels ciutadans. A més, tots els responsables es mostren optimistes pel que fa al futur d'aquestes, doncs ningú creu que la seua oficina disminuirà la seua activitat o desapareixerà a mitjà termini.

Tot plegat, les autopercepcions dels responsables posen de manifest, entre altres coses, quins serien els aspectes de millora i/o limitacions de les oficines, doncs donen compte del seu estat actual a través de la seua pròpia experiència i opinions. Considerem, en aquest sentit, que el present treball contribueix a l'estudi de les oficines regionals espanyoles des d'una perspectiva no jurídica, històrica o estrictament tècnica o política, sinó centrada en les autopercepcions dels responsables, el qual creiem que ajuda a entendre el fenomen des d'una perspectiva diferent que complementa la literatura ja existent.

Comptat i debatut, si bé aquesta recerca no aporta una nova perspectiva metodològica, considerem que aporta una sèrie de informació que creiem que no manca d'interès per tal d'ajudar a entendre el fenomen en el context espanyol. D'altra banda, alguns dels resultats obtinguts poden ser aprofitats per tal de formular una sèrie recomanacions que creiem valuoses, principalment, per als responsables de les oficines en particular.

6. CONCLUSIONS

En aquest darrer apartat proposem una sèrie de recomanacions basades en els resultats de la recerca, amb la intenció que aquestes puguin servir d'ajuda a una major eficiència en el desenvolupament de les tasques que les oficines regionals duen a terme. Dedicuem unes primeres consideracions adreçades als seus responsables, i tot seguit formulem unes altres recomanacions de caràcter general adreçades a un públic més general.

Com hem vist i repetit al llarg de l'informe, les oficines regionals espanyoles són un fenomen força heterogeni. Amb tot, a partir dels resultats obtinguts podem realitzar una sèrie de recomanacions adreçades a totes aquestes en el seu conjunt, que creiem seran vàlides per als seus responsables, en tant que apunten a aspectes comuns a totes les oficines. Basant-nos en les conclusions que en l'anterior apartat hem exposat quant a les opinions dels responsables, formulem les següents recomanacions:

1. Quant a la demanda de regular jurídicament les funcions de les oficines, la potestat d'aquesta regulació es reserva a organismes judicials nacionals i comunitaris, de manera que les oficines haurien de dirigir la seua acció a visibilitzar la demanda tant a nivell nacional com dins de les institucions europees, de cara a exercir tot la influència possible vers aquestes institucions. Una línia d'actuació recomanada consisteix a posar en marxa una estratègia de coordinació de les oficines per tal de redactar un informe on exposar les raons de la idoneïtat per regular les seues funcions, en el marc de les reunions organitzades per la CORE. L'informe hauria de recollir punt per punt els motius pels quals la regulació jurídica de les oficines és adient, de manera sintètica i clarificadora. És recomanable sol·licitar una reunió amb el Ministeri d'Assumptes Exteriors i Cooperació per fer arribar dita demanda i realitzar una exposició on es mostre allò argumentat a l'informe. A nivell europeu, aquesta proposta hauria de fer-se arribar a les diverses institucions comunitàries mitjançant la REPER; alhora, és recomanable que la CORE establisca contactes informals, a mode de reunions periòdiques, amb altres oficines europees que compartisquen la seua opinió, per tal de posar en marxa una iniciativa a nivell europeu de visibilització de la proposta amb l'objectiu final de posar el debat sobre l'agenda europea.

2. D'altra banda, el baix grau de reconeixement de la tasca que realitzen les oficines per part de l'Administració Central s'origina, entre altres coses, degut a la falta de coordinació entre aquesta i les oficines. L'heterogeneïtat de les oficines, un altre cop, esdevé un entrebanc principal en aquest punt, doncs aquestes resten en un espai en el què no queden clars els mecanismes de diàleg i canals de col·laboració entre aquestes i les diverses institucions de governança, la qual cosa dificulta la visibilització i reconeixement de la seua

tasca. Per a que el reconeixement del treball que aquestes desenvolupen siga major, és recomanable que les oficines realitzen memòries anuals de les activitats que han dut a terme al llarg de l'any, de manera coordinada i no individualment, adreçades al Ministeris d'Assumptes Exteriors i Cooperació i la REPER. D'altra banda, es recomanable també sol·licitar reunions semestrals entre la CORE i l'esmentat Ministeri, per tal que la relació entre les institucions siga més estreta i el treball realitzat per part de les oficines tinga més ressò. És recomanable nomenar un responsable que corrdine aquestes reunions i que exercisca de portaveu de les oficines en les seues relacions amb altres institucions..

3. Relacionat amb el darrer punt, els responsables de les oficines posen de manifest la necessitat d'augmentar la coordinació i la col·laboració entre les oficines i els diversos organismes. A la recomanació d'augmentar la fluïdesa del diàleg entre les oficines i l'Administració Central, considerem que seria necessari que la CORE concertara reunions semestrals amb el Ministeri d'Assumptes Exteriors i Cooperació, així com també amb les representacions consulars de l'estat. Quant a la coordinació i col·laboració entre les oficines i les seues respectives CA, aquesta ha d'estretar-se en funció dels llits legals que la naturalesa de cada oficina i la relació amb la seua Comunitat Autònoma les permeta. En aquest cas, és recomanable que els responsables de cada oficina establisquen encontres periòdics amb la Conselleria de la què són dependents per tal d'avaluar conjuntament la tasca que realitzen. Aquests encontres haurien de ser regulars en el temps, per tal que no queden com a mers tràmits protocolaris i que els representants de les dues parts posen en comú tot allò que consideren adient per a una major eficiència.

4. Per últim, quant al grau de coneixement que els ciutadans tenen del treball que realitzen les oficines, aquestes haurien de plantejar-se, primer que res, quina és la idea que volen transmetre als ciutadans sobre el què fan. És important, en aquest sentit, que els ciutadans identifiquen les oficines com a entitats que desenvolupen funcions importants per a la millora del seu benestar, i que són portaveus tant de la política europea dins la seua Comunitat Autònoma, com de las seua Comunitat a les institucions comunitàries. La recomanació s'orienta a difondre el seu treball mitjançant la creació d'una pàgina web per cada oficina que siga accessible, concisa, visualment atractiva i adaptada a les diverses plataformes digitals. En l'actualitat, la informació sobre les oficines es troba en apartats dels webs governamentals (algunes, fins i tot, sols mostren la informació de contacte), que sovint no és fàcil de trobar. La creació de webs independents de les pàgines governamentals, detallant la seua finalitat i objectius, ajudaria a visibilitzar l'existència de les oficines.

Per a finalitzar, creiem adient formular unes recomanacions generals que resten al marge de les capacitats de les oficines. Aquestes recomanacions tenen un objectiu fonamental: ajudar al reconeixement de les oficines regionals espanyoles com a entitats cabdals en el procés d'estructuració de la política regional espanyola al si de la UE.

1. Una primera i essencial recomanació passa per regular i definir jurídicament les funcions de les oficines regionals, per tal d'establir uns mínims i uns màxims quant a les tasques que desenvolupen, de manera que la regulació permeta un marge de flexibilitat atenent a les necessitats de cada oficina sense, però, impossibilitant un nivell bàsic d'homogeneïtat. Aquesta regulació, que depèn del Dret Intern, ajudaria a concretar la tasca de les oficines i el seu encaix dins de la política exterior estatal, permetent que les oficines esdevinguin entitats clau de la política europea de l'estat espanyol.

2. Relacionat amb el darrer punt, és important reconèixer les oficines com a entitats legítimes d'acció exterior i regular la seua coordinació amb les diverses dependències del Ministeri d'Assumptes Exteriors i Cooperació, especialment amb els consolats.

3. Per últim, per a assolir els objectius plantejats, és recomanable reforçar les capacitats de les oficines. Per a un millor desenvolupament de les seues tasques, és necessari que, sobretot les oficines més febles, augmenten els seu personal i pressupost. El reconeixement de les oficines com a actors essencials en la política espanyola a la UE passa, necessàriament, per dotar-les dels instruments necessaris perquè desenvolupen eficientment llurs tasques.

Totes les recomanacions exposades cerquen contribuir en allò possible a un increment de l'eficiència de les oficines. La consolidació de la política regional a Europa reclama escometre certes actuacions orientades a reforçar el paper de les oficines en un moment en què els estats necessiten l'ajuda de les regions per a assolir una completa integració a l'estructura de la UE. En aquest sentit, el Govern Central hauria de deixar de banda, definitivament, tota reserva vers les oficines, i reconèixer-les de manera oficial com a actors clau d'aquest procés, en tant que mitjançant la seua acció exterior les CA "proporcionen valor afegit a la política exterior espanyola, sent una política pública més d'adaptació a la mundialització" (Colino, 2007:8).

En definitiva, més de 30 anys després de la creació de la primera oficina a Espanya, és hora de donar un pas més enllà i atorgar a les oficines regionals el reconeixement que no els és reconegut, però que la importància del paper que desenvolupen reclama.

7. RECONeixEMENTS

El present treball ha comptat amb la col·laboració de 16 de les 17 oficines regionals corresponents a cada Comunitat Autònoma. En tots els casos el qüestionari l'ha contestat el responsable de cadascuna, llevat de l'oficina de Catalunya, que ho ha fet l'assistenta del director i tècnica en Afers Europeus.

8. BIBLIOGRAFIA

Referències bibliogràfiques

- Bauer, Michael W.; Börzel, Tanja A. (2010). "Regions and the European Union. Handbook on Multi level Governance", *Edward Elgar: Cheltenham, UK / Northampton, MA*, 253 M263.
- Castellà, J.M. (2008). "Las Comunidades Autónomas en Bruselas: La dimensión externa de la participación autonómica en la Unión Europea". *REAF*, Núm. 6, abril, Ppp. 27-91.
- Cienfuegos, Manuel (2000). "La coordinación de los asuntos europeos en las administraciones autonómicas". *Revista de estudios políticos*, Núm. 108, pp. 103-142.
- Colino, César (2007). "La acción internacional de las comunidades autónomas y su participación en la política exterior española". *OPEX, Observatorio de Política Exterior Española*, Núm. 10.
- De la Fuente, Inmaculada (2005). "La participación de las Comunidades Autónomas en la Unión Europea". *Revista Jurídica de Castilla y León*, Núm 5, Octubre. pp. 81-127.
- Elias,, Anwen (2008). "Whatever Happened to the Europe of the Regions? Revisiting the Regional Dimension of European Politics". *Regional & Federal Studies*. 18:05, pp. 483-492.
- Marks, Gary; Haesly, Richard; Mbaye, Heather A.D. (2002). "What Do Subnational Offices Think They Are Doing in Brussels?", *Regional & Federal Studies*, Núm. 12:3, pp. 1-23.
- Moore, Carolyn (2008). "A Europe of the Regions vs. the Regions in Europe: reflections on regional engagement in Brussels". *European Union Studies Association (EUSA.) Annual Conference*. Montreal, 17-19, Maig.
- Nouvilas, Mirna (2012). "Las oficinas regionales españolas en Bruselas: ¿la clave para una participación efectiva en la UE?". *Revista CIDOB d'afers internacionals*, Núm. 99, Septiembre, pp. 113-131.
- Salinas, Sergio (2009). "La relación directa de las Comunidades Autónomas con la Unión Europea: Las oficinas autonómicas en Bruselas". *Anuario Jurídico de La Rioja*, Núm 14, pp. 83-116.
- Tatham, Michaël (2008). "Going Solo: Direct Regional Representation in the European Union". *Regional & Federal Studies*, Núm. 18:5, pp. 493-515.

Bibliografia recomanada

- Evans, Andrew (2003). "Regional Dimensions to European Governance". *The International and Comparative Law Quarterly*, Vol. 52, Núm. 1, juny, pp. 21-51.
- Fritz W. Scharpf (2009). "Legitimacy in the multilevel European polity". *European Political Science Review*, Núm. 1, pp 173-204 .
- Jeffery, Charlie (2000). "Sub-National Mobilization and European Integration: Does it Make Any Difference?". *Journal of Common Market Studies*. Vol. 38, Núm,1, pp. 1-23.

- Martín, José, Pérez de Nanclares (2005). “Comunidades Autónomas y Unión Europea: Hacia una mejora de la participación directa de las Comunidades Autónomas en el proceso decisorio comunitario”. *Revista de Derecho Comunitario Europeo*, Núm. 22, septiembre-diciembre, pp. 759-805.
- Palau, Anna M. (2013). “La europeización de la agenda legislativa estatal y autonómica (1986-2007)”. *Revista de Estudios Políticos* (nueva época), Núm. 160, abril-junio, pp. 69-102.
- Tatham, Michael (2017). *With, Without, or Against the State? How European Regions Play the Brussels Game*: Oxford University Press.

Webs consultades

- Delegació de la Junta d'Andalusia a Brussel·les:
<http://www.juntadeandalucia.es/organismos/presidenciaadministracionlocalymemoriademocratica/areas/accion-exterior/delegacion-bruselas.html>
- Oficina del Govern d'Aragó Davant la Unió Europea:
<http://www.aragon.es/>
- Oficina del Principat d'Astúries a Brussel·les:
<https://www.idepa.es/>
- Delegació del Govern de les Illes Balears a Europa / Centre Balears Europa:
<http://www.caib.es/govern/sac/organitzacio.do?lang=ca&coduo=162906>
- Delegació del Govern de Canàries a Brussel·les:
http://www.gobcan.es/economia/asuntoseconomicosue/delegacion_bruselas/
- Oficina del Govern de Cantàbria a Brussel·les:
<http://www.cantabriaeuropa.org/ESP/e/99/La-oficina-de-Cantabria-en-Bruselas/Funciones-de-la-Oficina>
- Delegació Permanent de Castella i Lleó Davant la Unió Europea:
<http://www.jcyl.es/web/jcyl/Portada/es/Plantilla100Directorio/1248366924958/1279887997704/1142233485081/DirectorioPadre>
- Oficina del Govern de Castella La Manxa a Brussel·les:
<http://www.castillalamancha.es/gobierno/funcionesycompetencias/funciones-y-competencias-oficina-de-la-junta-de-comunidades-de-castilla-la-mancha-en-bruselas>
- Delegació del Govern de la Generalitat de Catalunya Davant la Unió Europea:
http://sac.gencat.cat/sacgencat/AppJava/organisme_fitxa.jsp?codi=14091
- Delegació d'Euskadi per a la Unió Europea:
<http://www.euskadi.eus/gobierno-vasco/accion-exterior/>
- Oficina d'Extremadura a Brussel·les:
<http://www.extremaduraeuropa.org/>
- Oficina a Brussel·les de la Fundació Galícia Europa:
<http://emigracion.xunta.gal/es/la-secretaria/la-xunta-en-el-exterior/oficina-la-fundacion-galicia-europa-bruselas>
- Delegació del Govern de Navarra a Brussel·les:
http://www.navarra.es/home_es/Gobierno+de+Navarra/Departamento+Relaciones+Ciudadanas+Institucionales/Delegacion+Navarra+Bruselas.htm
- Oficina de la Comunitat de Madrid a Brussel·les:
http://www.madrid.org/cs/Satellite?cid=1172235508977&pagename=MPDE%2FPa ge%2FMPDE_pintarContenidoFinal

- Oficina de la Regió de Múrcia a Brussel·les / Delegació de l'Institut de Foment a Brussel·les:

[http://www.carm.es/web/pagina?IDCONTENIDO=798&IDTIPO=11&RASTRO=c780\\$m822](http://www.carm.es/web/pagina?IDCONTENIDO=798&IDTIPO=11&RASTRO=c780$m822)

- Oficina de la Rioja a Brussel·les:

<http://www.larioja.org/accion-exterior/es/rioja-union-europea/funciones-oficina-bruselas>

- Delegació de la Comunitat Valenciana a Brussel·les:

<http://www.ue.gva.es/>

ANNEX I: NOMS I ABREVIACIONS

Noms de les oficines/delegacions regionals espanyoles a Brussel·les:

- Delegació de la Junta d'Andalusia a Brussel·les
- Oficina del Govern d'Aragó Davant la Unió Europea
- Oficina del Principat d'Astúries a Brussel·les
- Delegació del Govern de les Illes Balears a Europa / Centre Balears Europa
- Delegació del Govern de Canàries a Brussel·les
- Oficina del Govern de Cantàbria a Brussel·les
- Delegació Permanent de Castella i Lleó Davant la Unió Europea
- Oficina del Govern de Castella La Manxa a Brussel·les
- Delegació del Govern de la Generalitat de Catalunya Davant la Unió Europea
- Delegació d'Euskad per a la Unió Europea
- Oficina d'Extremadura a Brussel·les
- Oficina a Brussel·les de la Fundació Galícia Europa
- Delegació del Govern de Navarra a Brussel·les
- Oficina de la Comunitat de Madrid a Brussel·les
- Oficina de la Regió de Múrcia a Brussel·les / Delegació de l'Institut de Foment a Brussel·les
- Oficina de la Rioja a Brussel·les
- Delegació de la Comunitat Valenciana a Brussel·les

Abreviacions:

- CA: Comunitats Autònomes
- CARCE: Conferència per a Assumptes Relacionats amb la Unió Europea
- CORE: Col·laboració entre les Oficines Regionals Espanyoles
- REPER: Representació Permanent d'Espanya davant la Unió Europea
- UE: Unió Europea

ANNEX II: QÜESTIONARI

Univers

Conjunt de es oficines regionals espanyoles a
Brussel·les

Tamany de la mostra

Dissenyada: 17

Realitzada 16

Data de realització

Del 5 al 31 de maig de 2017

Adaptació a format digital

<https://goo.gl/forms/ZIK0vD6Lng6EInBg1>

P1. En primer lugar, ¿podría indicar a qué Comunidad Autónoma representa la oficina/delegación de la que Ud. es miembro?:
.....

P2. A continuación, indique, por favor, en qué año inició ésta su actividad:
.....

P3. Respecto a la vinculación administrativa de su oficina/delegación, ¿de qué institución depende?:

- Del Departamento de Presidencia de la Comunidad Autónoma.....1
- De la Dirección General de Relaciones Institucionales de la Comunidad Autónoma.....2
- De la Consejería de Economía de la Comunidad Autónoma.....3
- Otros.....4

P4. Si en la anterior pregunta ha contestado “Otros”, por favor, concrete de qué administración autonómica depende:
.....

P5. Además de esta vinculación administrativa, ¿está su oficina/delegación vinculada a alguna otra institución de carácter público o privado?:

- Sí.....1
- No.....2
- NC.....9

P6. Si en la anterior pregunta ha contestado “Sí”, por favor, concrete a qué otra institución está vinculada:
.....

P7. ¿Con qué número de trabajadores/as cuenta su oficina/delegación?
.....

P8. ¿Y de becarios/as?
.....

P9. Y considera que, para llevar a cabo las actividades que desarrolla, este número de trabajadores es....

- Suficiente.....1
- Insuficiente.....2
- NC.....9

P.10. En cuanto a los recursos de los cuales dispone la oficina/delegación, más allá del personal que la conforma, considera que estos son...

- Suficientes.....1
- Insuficientes.....2
- NC.....9

P.11. Respecto al trabajo que ésta desarrolla ¿a cuál de las siguientes actividades considera que se dedica principalmente?:

- Recogida y difusión de información.....1
- Asistencia y apoyo administrativo y técnico.....2
- Promoción de los intereses autonómicos.....3
- Otros.....4
- NC.....9

P.12. Si en la anterior pregunta ha contestado “Otros”, por favor, concrete a qué tipo de actividad principal considera que se dedica:
.....

P.13. En términos globales, Ud. considera que su oficina/delegación una actividad....

- Más técnica/administrativa que política.....1
- Más política que técnica/administrativa.....2
- NC.....9

P.14. De manera más específica, describa, brevemente, cuál considera Ud. que es el objetivo principal de su oficina/delegación:
.....

P.15. Por otra parte, ¿considera Ud. que las funciones de las oficinas/delegaciones autonómicas deberían estar definidas y reguladas jurídicamente?:

- Sí.....1
- No.....2
- NC.....9

P.16. En cuanto al trabajo que desarrolla su oficina/delegación, Ud. cree que dicha labor está...

- Muy reconocida por su gobierno autonómico.....1
- Bastante reconocida por su gobierno autonómico.....2
- Poco reconocida por su gobierno autonómico.....3
- Nada reconocida por su gobierno autonómico.....4
- NC.....9

P. 17. Y considera que dicha labor está...

- Muy reconocida por la Administración Central.....1
- Bastante reconocida por la Administración Central.....2
- Poco reconocida por la Administración Central.....3
- Nada reconocida por la Administración Central.....4
- NC.....9

P.18. ¿A quién considera que beneficia en mayor medida el trabajo que desarrolla su oficina/delegación?:

- A la Comunidad Autónoma que representa..1
- A la Administración Central.....2
- NC.....9

P.19. Con respecto al grado de conocimiento que tienen los ciudadanos de la labor que realiza su oficina/delegación, Ud. considera que ésta es...

- Muy conocida.....1
- Bastante conocida.....2
- Poco conocida.....3
- Nada conocida.....4
- NC.....9

P.20. Ahora nos gustaría que indicase cómo considera que debería de ser la coordinación y colaboración entre su oficina/delegación con el resto de oficinas/delegaciones autonómicas:

- Mayor.....1
- Igual.....2
- Menor.....3
- NC.....9

P. 21. ¿Y respecto a la colaboración y coordinación entre ésta y el gobierno de su Comunidad Autónoma?:

- Mayor.....1
- Igual.....2
- Menor.....3
- NC.....9

P. 22. ¿Y respecto a la colaboración y coordinación entre su oficina/delegación y la Administración Central?:

- Mayor.....1
- Igual.....2
- Menor.....3
- NC.....9

P. 23. Por último, entre ésta y la REPER:

- Mayor.....1
- Igual.....2
- Menor.....3
- NC.....9

P. 24. Llegamos a la última parte del cuestionario, ¿podría decirnos qué número de hombres trabaja en su oficina/delegación?:

.....

P. 25. ¿Y de mujeres?:

.....

P. 26. Indique, por favor, qué edad tiene el/la trabajador/a más joven de su oficina/delegación:

.....

P. 27. ¿Y qué edad tiene el/la trabajador/a de edad más avanzada?

.....

P. 28. ¿Cuál de los siguientes escenarios considera más probable con respecto a su oficina/delegación en los próximos 5 años?:

- Que aumente sus funciones y/o recursos....1
- Que se mantenga como en la actualidad....2
- Que disminuya sus funciones y/o recursos..3
- Que cierre.....4
- NC.....9

P. 29. ¿Podría indicar con qué presupuesto cuenta su oficina/delegación?

.....

P. 30. ¿Hay algún otro aspecto que considere relevante con respecto a su oficina/delegación o sobre el trabajo que Ud. realiza en ella y que no le hayamos preguntado?

.....

P. 31. Hemos llegado al final del cuestionario, motivo por el cual le agradecemos su colaboración. Por último, indique si estaría interesado en recibir un resumen de los resultados de la investigación:

- Sí.....1
- No.....2

ANNEX III: TAULES DE DADES

Taula 1: Règim jurídic

Tipus de vinculació	N	%
Amb la CA	12	75
Amb la CA junt amb alguna altra institució pública o privada	4	25
TOTAL	16	100

Font: elaboració pròpia

Taula 2: Adscripció administrativa

Adscripció de l'oficina	N	%
Departament de Presidència de la CA	12	71
Conselleria d'Economia de la CA	4	23
Departament de Presidència de la CA	1	6
TOTAL	17	100

Font: elaboració pròpia

Taula 3: Nombre de treballadors/es

Nombre de treballadors/es	N	%
1	-	-
2	7	43'7
3	2	12'4
4	1	6'3
5	2	12'4
6	-	-
7	1	6'3
8	-	-
9	1	6'3
10	1	6'3
15	1	6'3
TOTAL	75	100

Font: elaboració pròpia

Taula 4: Distribució per sexe dels treballadors/es

Sexe	N	%
Homes	21	28
Dones	54	72
TOTAL	75	100

Font: elaboració pròpia

Taula 5: Personal becari

Disposa de personal becari	N	%
Sí	7	44
No	9	56
TOTAL	16	100
Nombre de becaris/es	N	%
1	3	25
2	3	50
3	1	25
TOTAL	12	100

Font: elaboració pròpia

Taula 6: Recursos disponibles

Consideren que el nombre de recursos dels quals disposa l'oficina és:				
<i>Personal</i>	Suficient	Insuficient	NS/NC	<i>TOTAL</i>
N	3	8	5	16
%	18'7	50	31'3	100
<i>Recursos generals</i>	Suficients	Insuficients	NS/NC	<i>TOTAL</i>
N	11	3	2	16
%	68'8	18'8	12'4	100

Font: elaboració pròpia

Taula 7: Funció principal que desenvolupen les oficines

Funció principal	N	%
Assistència i suport administratiu i tècnic	5	31'3
Promoció dels interessos autonòmics	3	18'7
Recollida i difusió d'informació	4	25
Altres	4	25
TOTAL	16	100

Font: elaboració pròpia

Taula 8: Tipus de tasca en general

Considera que l'oficina realitza una tasca:	N	%
Més tècnica/administrativa que política	15	93'8
Més política que administrativa/tècnica	-	-
NS/NC	1	7'2
TOTAL	16	100

Font: elaboració pròpia

Taula 9: Regulació jurídica de les funcions que desenvolupa

Considera que les funcions de les oficines haurien d'estar regulades:	N	%
Sí	14	87'4
No	1	6'3
NS/NC	1	6'3
TOTAL	16	100

Font: elaboració pròpia

Taula 10: Reconeixement de la tasca que realitza l'oficina per part del Govern de la CA a la que representa i de l'Administració Central

Considera que la tasca que realitza l'oficina està:						
<i>Per part del seu Govern Autonòmic</i>	Molt recone-guda	Bastant recone-guda	Poc recone-guda	Gens recone-guda	NS/NC	<i>TOTAL</i>
N	4	9	1	-	2	16
%	25	56'3	6'3	-	12'4	100
<i>Per part de l'Administra-ció Central</i>	Molt recone-guda	Bastant recone-guda	Poc recone-guda	Gens recone-guda	NS/NC	<i>TOTAL</i>
N	1	5	7	1	2	16
%	6'3	31'3	43'7	6'3	12'4	100

Font: elaboració pròpia

Taula 11: Coneixement de la tasca que realitza l'oficina per part dels ciutadans

Considera que la tasca que realitza l'oficina és:	N	%
Molt coneguda per part dels ciutadans	-	-
Bastant coneguda per part dels ciutadans	5	31'3
Poc coneguda per part dels ciutadans	9	56'3
Gens coneguda per part dels ciutadans	-	-
NS/NC	2	12'4
TOTAL	16	100

Font: elaboració pròpia

Taula 12: Coordinació i col·laboració entre l'oficina i les altres oficines autònòmiques, el Govern de la seua CA, l'Administració Central i la REPER

Considera que la coordinació i col·laboració de la seua oficina hauria de ser					
	Major	Igual	Menor	NS/NC	TOTAL
<i>Amb la resta d'oficines</i>					
N	2	14	-	-	16
%	12'5	87'5	-	-	100
<i>Amb el Govern de la seua CA</i>					
N	8	7	-	1	16
%	50	43'7	-	6'3	100
<i>Amb l'Administració Central</i>					
N	8	8	-	-	16
%	50	50	-	-	100
<i>Amb la REPER</i>					
N	5	11	-	-	16
%	31'3	68'7	-	-	100

Font: elaboració pròpia

Taula 13: Futur de l'oficina

Considera que l'escenari més probable en els propers 5 anys és:	N	%
Que augmente les seues funcions i/o recursos	7	43'7
Que es mantinga com en l'actualitat	9	58'3
Que disminuïsquen les seues funcions i/o recursos	-	-
Que tanque	-	-
NS/NC	-	-
TOTAL	16	100

Font: elaboració pròpia

Taula 14: Índex de correlació entre personal i pressupost

Oficina	Personal	Pressupost
Andalusia	5	-
Aragó	2	-
Astúries	2	-
Balears	2	198.452€
Canàries	10	225.000€
Cantàbria	3	320.000€
Castella	2	21.000€
La Manxa		
Catalunya	15	-
Euskadi	9	-
Extremadura	7	-
Galícia	4	815.000€
La Rioja	2	-
Madrid	2	-
Múrica	3	-
Navarra	2	-
València	5	737.500€
Coeficient de correlació = 0,1161		

Font: elaboració pròpia

Taula 15: Nivell de recursos i funcions

Oficina	Personal	Presupost	Funció principal
Andalusia	5	-	Assistència i suport administratiu i tècnic
Aragó	2	-	Assistència i suport administratiu i tècnic
Astúries	2	-	Assistència i suport administratiu i tècnic
Balears	2	198.452€	Recollida i difusió d'informació
Canàries	10	225.000€	Recollida i difusió d'informació
Cantàbria	3	320.000€	Recollida i difusió d'informació
Castella	2	21.000€	Assistència i suport administratiu i tècnic
La Manxa			
Catalunya	15	-	Promoció dels interessos autonòmics
Euskadi	9	-	Promoció dels interessos autonòmics
Extremadura	7	-	Recollida i difusió d'informació
Galícia	4	815.000€	Promoció dels interessos autonòmics
La Rioja	2	-	Assistència i suport administratiu i tècnic
Madrid	2	-	-
Múrica	3	-	-
Navarra	2	-	-
València	5	737.500€	-

Font: elaboració pròpia

Taula 16: Nivell de recursos i funcions de les CA de les nacionalitats històriques

Oficina	Personal	Presupost	Funció principal
Catalunya	15	-	Promoció dels interessos autonòmics
Euskadi	9	-	Assistència i suport administratiu i tècnic
Galícia	4	815.000€	Assistència i suport administratiu i tècnic

Font: elaboració pròpia